

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa A. W. B.

przeciwko [...] Zasadniczej Szkole Zawodowej w W.

o odszkodowanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 lutego 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

z dnia 25 września 2018 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika powódki w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 25 września 2018 r., sygn. akt VII Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś. – w sprawie z powództwa A. W. B. przeciwko [...] Zasadniczej Szkole Zawodowej w W. – oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w W. z dnia 5 czerwca 2018 r., sygn. akt V P (...), w którym Sąd Rejonowy zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 13.662 zł brutto tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę z naruszeniem przepisów prawa.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego strona pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. „Zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza powołane powyżej przepisy postępowania oraz przepisy prawa materialnego i to „na pierwszy rzut oka” już po pobieżnej analizie treści uzasadnienia”. W ocenie autorki skargi: „Pomimo, że podaną przez pracodawcę przyczyną rozwiązania umowy o pracę było zaniechanie wydania przez powoda - głównego księgowego, ksiąg rachunkowych pozwanego pracodawcy, sąd nie dokonał wykładni tego pojęcia, na co zwróciła w odpowiedzi na apelację również sama powódka. Sąd II instancji powielił za Sądem I instancji, że tak określona przyczyna jest nieskonkretyzowany w sposób dostateczny. Jak więc można dokonać oceny czegoś, co nie zostało zdefiniowane przez samego oceniającego. Nie wyjaśnił też Sąd w żaden sposób, dlaczego dowód z opinii biegłego sądowego na okoliczność wyjaśnienia czy oddane dokumenty są księgami rachunkowymi, czy też nie, był nieprzydatny i niekonieczny do przeprowadzenia, czy to oznaczało, że sąd sam potrafi dokonać takiej oceny przez co dowód ten jest zbędny, czy też wyjaśnienie pojęcia ksiąg rachunkowych w ogóle nie jest istotne dla sprawy, a jeśli tak to dlaczego, skoro to właśnie stanowiło przyczynę uzasadniającą rozwiązanie stosunku pracy z powódką”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o: 1) nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania; - 2) w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania o oddalenie skargi kasacyjnej w całości. W obydwu przypadkach powódka wniosła o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,

zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymaga przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi

kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Brakuje odpowiedniego wywodu zawierającego argumentację, którą autorka skargi wykazałaby walor oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przede wszystkim w uzasadnieniu wniosku nie wskazano żadnego przepisu prawa, z naruszeniem którego skarżąca wiązałaby sugerowaną oczywistą zasadność jej skargi kasacyjnej. Nie jest przy tym wystarczające proste odwołanie się do zarzutów obydwu podstaw skargi (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) i twierdzenie, że „Zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza powołane powyżej przepisy postępowania oraz przepisy prawa materialnego” bez wskazania, o które to przepisy stronie skarżącej chodzi. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie tzw. „przedsądu”, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach „przedsądu” bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328).

Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przedstawił, że strona pozwana wypowiadając powódce umowę o pracę w trybie art. 52 § 1 k.p. naruszyła przepisy o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie. Podane przez stronę pozwaną przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę nie są konkretne. W oświadczeniu o wypowiedzeniu powódce umowy o pracę strona pozwana wskazała, jako przyczynę wypowiedzenia utratę zaufania do powódki spowodowaną tym, że do dnia złożenia powódce w/w oświadczenia pomimo żądania, powódka nie wydała stronie pozwanej ksiąg rachunkowych szkoły - [...] Zasadniczej Szkoły Zawodowej im [...] w W.. Strona pozwana nie wskazała przy tym, których dokładnie ksiąg rachunkowych nie wydała powódka i z jakiego okresu zważywszy, że powódka była zatrudniona u strony pozwanej od 2008 r., a ponadto część z tych ksiąg była udostępniona osobom przeprowadzających audyt zewnętrzny u pozwanej. Niepodanie przez stronę pozwaną w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, jakich konkretnie dokumentów i z jakiego okresu pochodzących nie wydała powódka nie pozwalało na weryfikację przez powódkę, czy zarzuty pozwanej są prawdziwe. W konsekwencji brak było podstaw do rozwiązania z powódką umowy o pracę w trybie art. 52 § 2 k.p.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma podstawę w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.